

JÓESTÉT!

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
CALEA REGELE FERDINAND 64-66
TELEFON : 20-61

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
Felolós szerkesztő: MAYER ANTAL

CLUJ, 1937. VI. ÉVFOLYAM
NOVEMBER 8.
258. SZAM

Hétfő

Aláírták a német-olasz-japán kommunistaellenes egyezményt

A japán kormány közölte Hitlerrel a Kína elleni ellenségeskedések megszüntetésének feltételeit - Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök rövidesen Berlinbe megy - Jelenlős változások készülnek a francia belpolitikában - Brüsszelből is visszahívják az olasz nagykövetet - Paris illikozó jegyzéket küldött a salamancai kormánynak

Olaszország megkezdte az önkéntesek visszahívását

(LONDON.) (Reuter.) Az izgalmakkal üszerezett elmúlt hét méltó befejezéséért két igen fontos esemény történt és pedig

az olasz-német-japán antikomintern egyezmény aláírása és életbeléptetése, továbbá a brüsszeli kilenchatalmi konferencia által Japánhoz intézendő felhívás megszövegezése.

A két esemény fontosságának megfelelően az esti sajtó már mindenütt bő kommentárokkal foglalkozik jelentőségükkel és ha különféleképpen ítéli is meg a helyzetet, mégis egyértelműleg megállapítja, hogy a diplomaták szemmel láthatólag siettetik a kibontakozás menetét, mert a több helyen amugy is kiélezett belpolitikai viszályok miatt most már a külviszonylatok rendezését tartják legelsőbbrendű feladatnak. A brüsszeli szöveg még nem ismeretes, mert közzétételére valószínűleg csak a késő éjjeli órákban kerül sor, de általában megégyezik azzal, amit beavatott körök most már a múlt napokban sejtettek. Közzétették azonban hivatalosan a tegnapi délelben Ribbentrop, Ciano és Hotta által aláírt olasz-japán-német anti kommunista egyezményt, mely így hangzik:

Tekintettel arra, hogy a kommunizmus keleten és nyugaton egyaránt veszélyezteti a nyugalmat, ami ellen csak a nemzetek együttes összefogásával lehet védekezni, ezért Itália kormánya elhatározta, hogy maga is csatlakozik az 1936. november 25-én megkötött német-japán egyezményhez és pedig annak 2. szakasza alapján. A csatlakozást a következő négy pont állapítja meg: 1 Itália részt vesz az egyezményben. 2 Itália annak ellenére, hogy az eredeti megállapodás közel egy éves mégis eredeti aláíróként szerepel. 3 A most aláírt egyezmény az 1936 november 25-iki szerződés szerves részévé válik. 4 A szerződés az aláírással egyidejűleg életbe is lép.

Ezt követte azután az annak idején megkötött német-japán egyezmény szövege.

A szerződés aláírásával egyidejűleg a következő nyilatkozatok hangzottak el:

CIANO: A hármass egyezmény aláírása államai szövetségnek bomlasztó, forradalmakat előkészítő bolsevizmussal szemben. Nincsenek rejtett céljaink, a békét és a civilizációt szolgáljuk.

RIBBENTROP: A megállapodás aláírása történelmi esemény, mert végre

megindult az eredményes gátemelés a bolsevizmus ellen. Ez az egyezmény biztosítja a világéke mellett és ehhez mindenki ssatlakozhatik.

HOTTA: Biztosítani akarjuk, hogy harcolni fogunk a kommunizmus ellen. A három ősi kultúrával rendelkező állam csatlakozásra hívja fel a világ nemzeteit és a család, vallás és a hagyományokhoz ragaszkodókat Moszkva ellen.

Sztojadinovics berlini útja a nemzetközi politika egy k szenzációja

(LONDON.) (Reuter.) A londoni sajtó hosszú cikkekben közli, hogy Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök e hó 13-án Berlinbe utazik, ahol Középeurópára nézve rendkívül fontos megbeszéléseket fog lefolytatni a nemzeti szocialista kormány vezető politikusaival. A Manchester Guardian megjegyzi, hogy Sztojadinovics utjának az ad különös jelentőséget, hogy nem sokkal utána Kánya magyar külügyminiszter és Darányi kormányfő látogatnak el a

Álcsoportosításra készülnek a francia köztársasági pártok

(PÁRIS.) A demokratikus párt-szervezetek Nizzában Flandin volt miniszterelnök elnökletével értekezletet tartanak. Itt egy balközép kormányképes többség kialakításának kérdését beszélnek meg és

előkészítik az utat a köztársasági pártok álcsoportosítására.

Ugyanakkor Párisban a szocialista párt tart fontos megbeszéléseket, amelyekben arról van szó, hogy a szocialista képviselők bentmaradjanak-e továbbra is Chautemps népfirontí kormányában, vagy sem.

A szocialista pártban két irányzat küzd egymással. Az egyik csoport élén Blum volt miniszterelnök, Chautemps helyettese és Paul Faure állanak, akik a népfirontí egység további fenntartását kívánják. A szélsőséges elemek viszont Marceau és Divert vezetésével azon az állásponton vannak, hogy a szocialista párt csak úgy támogathatja továbbra is Chautempsot, ha szocialista szellemben megfelelőképpen módosítja programját illetékesek és a sajtó megítélése szerint azonban valószínűleg Blumék álláspontja fog győzedelmeskedni, ha a két irányzat között heves összecsapások is várhatók.

Az önkéntesek visszahívása

(BURGOS.) A Havas ügynökség jelentése szerint a salamancai kormány egyáltalában nem fogadja kedvezőtlenül

ellen.

(PÁRIS.) A német-olasz-japán kommunista egyezmény aláírása után Mussolini a Venezia plaotában vendégül látta az egyezményt aláíró német és japán megbízottakat. Azután az olasz király nevében Ribbentrop német és Hotta japán megbízottaknak átnyújtotta a Szent Moric és Lázár rend nagykeresztjét.

Jugoszlávia komolyan foglalkozik Franco elismerésének gondolatával

(BELGRÁD.) (Reuter.) A Vreme közlése szerint a jugoszláv kormány komolyan foglalkozik azzal a gondolattal, hogy Franco tábornok kormányát és hadviselő jogát elismerni.

Jugoszlávia komolyan foglalkozik Franco elismerésének gondolatával

(BELGRÁD.) (Reuter.) A Vreme közlése szerint a jugoszláv kormány komolyan foglalkozik azzal a gondolattal, hogy Franco tábornok kormányát és hadviselő jogát elismerni.

Önkéntesek visszahívásának kérdését, hasonlóképpen a benemavatkozási bizottság helyszínre való küldését sem. Az önkéntesek hazaküldésének kérdését illetkes körök most tárgyalják.

Egyes szombat délutáni párisi lapok ezzel kapcsolatosan már arról is írnak, hogy olasz részről az önkéntesek visszahívása megkezdődött. A hazaszállítás fokozatosan történik meg mindaddig, míg a nemzeti Spanyolországban csupán 40 ezer olasz önkéntes marad.

Ugyanakkor Párisból jelentik, hogy a san-sebastiani francia főkonzul a salamancai kormánynak átnyújtotta Páris tiltakozó-jegyzékét, amiatt, hogy a las-palmasi francia konzult a nemzeti hatóságok működésében „korlátozzák.” A Franco-kormány idevonatkozó választ azonban még nem adta meg.

Visszahívják a brüsszeli olasz nagykövetet is

(RÓMA.) Cerutti párisi olasz nagykövet visszahívása után most a brüsszeli olasz nagykövet visszahívásáról is szó van. Ennek oka ugyanaz. Páris és Brüsszel ugyanis jelenleg nem képviselik magukat nagykövettel, csupán követtel Rómában, mert akkreditálásukat az olasz kormány csak úgy hajlandó elfogadni, ha megbízó-levelükben az olasz királyt egyben Etiópia császáranak is

imezik. Minthogy pedig az ezirányú inézkedés késett, Róma most ilyen megörölásokkal válaszol.

Tokió közölte Hitlerrel az ellenségeskedés megszüntetésére vonatkozó feltételeit

(LONDON.) A Reuter tokiói értesítése szerint

Hitler kancellárral japán részről már közölték azokat a feltételeket, amelyek mellett Tokió hajlandó Kinával szembeni ellenségeskedéseit beszüntetni.

A japán csapatok egyébként folytatják előnyomulásukat. Anyang körül azonban az előnyomuló csapatokat a kínaiak visszaverték. A hangceui öbölben a japán csapatok partra szállítása állandóan folyik. Emiatt a kínaiak a Ciangcia-Sunghiangi vonalon kénytelen is voltak visszavonulni. A sanghaji körzetben egyébként a kínai csapatok helyzete mindenütt igen válságos.

Japán ellenségének bélyegezték meg Angliát

(TOKIÓ.) (Reuter.) A japán katonai párt intéző bizottságának ülésén a Domei jelentése szerint a legutóbbi napok eseményei alapján Angliát Japán nyílt ellenségének bélyegezték meg. A főváros uccáin nagy brit-ellenes tüntetések vannak.

Emlékirat Japánnak

(BRÜSSZEL.) (Reuter.) Amerika, Anglia, Franciaország és Belgium delegáltjai délutáni ülésükön elhatározták, hogy a Japánnak délelben a brüsszeli japán megbízott utján átnyújtott szöveget emlékirat alakjában örökítik meg. Ugyanakkor közölték, hogy a kilenchatalmi értekezlet most már ismét plenáris ülés alakjában legközelebb kedden délelőtt ül össze.

Konoye herceg nyilatkozata

(TOKIÓ.) (Reuter.) A római hármass egyezményre vonatkozólag Konoye herceg japán miniszterelnök a sajtó munkatársai előtt nyilatkozva a következőket mondotta:

Az egész japán nemzet kimondhatatlanul örül az egyezménynek. A bolsevizmus romboló hatását bebizonyította a spanyol földön és keleten is ezt a talajt készítette elő. Feltétlenül évekig tartó viszály lett volna, ha Japán, mely határozottan állitom, nem akar területet Kinától, meg nem indítja a háborút.

Vansittart nem utazik Budapestre

(LONDON.) (Reuter.) A londoni esti lapokban megjelent azon hírekkel kapcsolatban, melyek szerint sir Robert Vansittart külügyi államtitkár Budapestre látogat, a Foreign Office kijelenti, hogy az utazásról egyáltalában nem volt szó.

Hitler még sem közvetít

(TOKIÓ.) (Reuter.) Japán hivatalos körök szerint Hitler közvetítésének híre merő hangulatkeltő kitalálás. Teljesen kizárt dolog, hogy a Führer a jelenlegi helyzetben még felkérésre is vállalkoznék a közvetítésre.

Angol lapok cáfolják Ribbentrop távozásának híret

(LONDON.) (Reuter.) A Press Association cáfolja azt a hírt, miszerint Ribbentrop elhagyná Londont és Rómába menne nagykövetség, szóval helyet cserélne von Hassel jelenlegi római német követtel.

— Büntetéselengedéseket és megkegyelmezéseket közöl a hivatalos lap. A Monitorul Oficial tegnapi számában közli azoknak a névsorát, akik legutóbb megkegyelmezésben, vagy büntetés elengedésben részesültek.

— Hitelt nyújtanak az ötven hektáron aluli birtokosoknak. A Nemzeti Mezőgazdasági Intézet szombati ülésén részletesen megvitatták a mezőgazdasági hitelek kérdését. Elhatározták, hogy mezőgazdasági hiteleket folyósítanak azoknak, akik ötven hektáron aluli birtokkal rendelkeznek.

— Leszavaztatják a lengyel egyetemi hallgatókat a gettó-padok kérdésében. Varsóból jelenti: Minthogy a zsidó egyetemi hallgatóknak az elkülönített, ugynevezett gettó-padokba való ültetése körül sorozatosan súlyos incidensek játszódtak le a lwowi (lembergi) egyetemek rektora meglepő elhatározásra szánta el magát. Le akarja ugyanis szavaztatni november 10-ig bezárólag az egyetem összes hallgatóit ebben a kérdésben és további döntését ennek megfelelően akarja meghozni. Állítólag példáját követni akarják a többi lengyelországi egyetemek rektorai is.

— Elfogták a jeruzsálemi angol katonák gyilkosait. Jeruzsálemből jelentik: A hatóságoknak rendőrkutyák segítségével tegnap sikerült kinyomozni azokat a gyilkosokat, akik a legutóbbi napokban két angol katonát orvul megölték. A nyomozó hatóságokat a rendőrkutyák egyenesen elvezették Siloan köz ségbe, ahol az egyik házba benyomulva megtalálták az ott rejtőzködő gyilkosokat. A szomszédos másik három házban nagymennyiségű lőszert és puskaport találtak. A háztulajdonosok egyike a letartóztatás elől menekülni próbált, de üldözés közben megsebesítették és így kénytelen volt megadni magát a hatóságoknak.

— Egyesíteni akarják a franciaországi szocialista és kommunista pártokat. Párisból jelentik: Jacques Duclos kommunista vezér és kamarai alelnök nagy feltűnést keltő nyílt levelet tett közzé a L'Humanité hasábjain. Ebben felszólítja a szocialista-párt vezetését, hogy a szocialista és kommunista pártok egyesítése mihamarabb lehetségessé váljék. Duclos szerint a mai súlyos világpolitikai helyzetben nélkülözhetetlenül szükség van arra, hogy a demokratikus erők egyesüljenek. A francia közvélemény most nagy érdeklődéssel várja, hogy a felhívás milyen visszhangra talál a szocialista-párt körében.

— A budapesti román követség közlése az Astra koncessziójáról. Budapestről jelentik: A román követség két nappal ezelőtt hivatalos közleményt tett közzé, amely szerint a Romániába küldendő összes magyar lapokat és könyveket az Astra sibiui címére kell küldeni, mert más címmel a román posta továbbításra nem vesz át magyarországi lap- és könyvküldeményeket. Szombaton azután a román követség újabb közleményt adott ki, amelyben tudatja, hogy ezt a rendelkezést 1938. február elsejéig bezárólag felfüggesztik, továbbra is a régi rendelkezések maradnak érvényben.

— Motorkerékpár-baleset Tordán. Boros Béla tordai mechanikus a város felső részén motorbiciklivel igyekezett a dolgai után. Valószínűleg kikerülte figyelmét ez a nagy kődarab, mely az uttesten feküdt s amelynek neki ment. A következő pillanatban már az uttesten feküdt, a hatalmas salto-mortale után elvesztve eszméletét. Néhány perc múlva azonban magához tért s bement a közeli kórházba, ahol súlyos fejsébet bekötözték. Gyógyulása napokat vesz igénybe.

— Lil Dagover is Magyarországon vásárolt birtokot. Budapestről jelentik: Hirt adtunk arról, hogy Lilian Harvey a nagynevű német filmszínésznő Tetélen nemrégiben birtokot vásárolt. Most példáját a német filmművészet egy másik híressége, Lil Dagover is követni akarja, aki Debrecen környékén szándékozik birtokot vásárolni.

Károly király hazaérkezett

Négyféle kormánymegoldási lehetőségről tárgyalnak

(BUCURESTI.) Tegnap este 7 óra 4 perckor Őfelsége Mihály nagyvadjával és kíséretével együtt Csehszlovákiából jövet a nagy vadászatról visszaérkezett a mogosiaai állomásra. A pályaudvaron a kormány tagjai, a hatóságok fejei és az előkelőségek fogadták Ion Inculet h. miniszterelnökkel az élen, miután Tatarescu miniszterelnök még mindig Poianában tartózkodik. Őfelsége, a nagyvajda és kíséretük a fogadtatás után a királyi palotába mentek, miután az uralkodó székhelyét újra a fővárosba helyezte át. A mai nappal egyébként megszűntek a minisztertanácsra átruházott felségjogok, — miután Őfelsége hazatérve, azokat ismét átvette.

A kormányutódlás lehetősége (BUCURESTI.) Az Adeverul nagyobb cikkben foglalkozik a kormányutódlás megoldásának lehetőségeivel. Beavatottak szerint

négy megoldási formáról lehet szó: 1. Mihalache kormány; 2. Mihalache—Vaida-kormány. 3. Egy új Tatarescu kabinet; 4. a liberális párt továbbra is helyén tartott egység-kormány. A lap Gh. Bratianu nyilatkozatait magyarázva

azt hiszi, hogy szó lehet a liberális párt teljes egységének megteremtéséről is, tehát a régi és új (Gh. Bratianu-féle) pártok egyesüléséről, bár egyes csoportok mindkét táborban ellenzik ezt a megoldást.

Tatarescu tárgyalásai

(BUCURESTI.) Tatarescu miniszterelnök polnai birtokára összehívta a Gorj megyei liberális képviselőket és a Gorj-megyei hatóságok fejeit a prefektussal az élükön. Ez alkalommal a megye és Tg.-Jiul város kérdéseit tárgyalták meg és többek között a Nagyszeben felé vívó országút kiépítésének kérdését, valamint a közeledő választások ügyét.

A Mihai Viteazul-rend összejövetele (BUCURESTI.) Hétfőn, november 8-án Őfelsége elnökletével tartják meg a Mihai Viteazul-rend lovagjainak szokásos összejövetelet. Mihalache, a nemzeti parasztpárt elnöke, erre való tekintettel a fővárosban maradt, ahol szintén részt vesz ezen az összejöveten, addig pedig tovább folytatja politikai tevékenységét.

Öt mozisínház ma, vasárnap büntetésből nem tarthat előadást

Az Uránia kivételével Kolozsvár többi mozi zárva maradnak

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnap számunkban röviden jelentettük, hogy a Nemzeti Turisztikai Hivatal körülbelül 40 erdélyi mozgószínházat azért, mert a filmek címeit kiragasztott plakátjaikon magyar nyelven is kiírták, azzal büntette meg, hogy egy nap

kényszerszünetet kell tartaniuk. Azaz egy napon tilos lesz előadásokat tartani.

Ez a játsszási tilalom városunkban öt mozgó — a Capitol, Royal, Select, Edison és Munkásmozgót érint. Vagyis az Uránia mozgó kivéve az összes többi mozikat. A büntető rendelkezés úgy intézkedett, hogy a fent jelzett 5 mozi ma, október 7-én, vasárnap köteles kényszerszünetet tartani, illetve ma nem tarthatnak előadást.

Az Uránia mozgó, amelyet a büntetés nem érint, rendszeresen megtartja a szokásos vasárnapi előadásait.

Megkérdeztük Hirschfeldet, a Capitol mozgó tulajdonosát, aki rezignáltan jelentette ki, hogy ez a rendelkezés rendkívül károsan érintette. Hiszen a mostani filmjéért, amelynek főszerepét Marlene Dietrich játsza,

60 ezer lej kölcsöndíjat fizet, ugyszintén a Royal mozgó is hatalmas összegért vette a jelenleg futó filmjét. Ezeket a nagy díjakat pedig szinte kizárólag a vasárnapi bevételekből tudják csak fedezni, mert ez az egy nap kell, hogy a költségek túlnyomó részét behozza.

De kár éri az államot is, amely a jegyek árának tekintélyes részét kapja adó fejében.

Már elszenvetünk volna az egy nap játsszási tilalmát, csak legalább hétköznapra tették volna.

Gázrobbanás — amely apát, anyát és két gyermeküket követelte áldozatul

(TORDA-TURDA.) Kádár Zsigmond felvinczi iparos feleségével együtt vásárra igyekezett. Kádárné, miután még sötét volt, lámpát akart gyújtani, alig kapott azonban kezében lángra a gyufa, hatalmas dörrenés után mintha az egész padló lángbaborult volna, tűz és füst borította el a szobát.

A hatalmas robbanás súlyos égési sebeket okozott úgy a Kádár házaspárnak, mint két kisleányuknak

most mind a tordai kórházban vannak ápolás alatt.

A robbanást az okozta, hogy a földgázvezeték, mely a községen keresztül megy, Kádárék lakásától alig méternyire fekszik s a gázcső valamilyen repedése folytán a föld alatt a gáz beszivárgott a házba. A súlyos következményű gázrobbanás ügyében a vizsgálat megindult.

Két vakmerő lopás történt tegnap városunkban

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Két vakmerő betöréses lopás történt szombaton délután városunkban. Déli egy és két óra között

ismeretlen tettesek betörték a Regina Maria-ucca 22. szám alatti Schwartz Lajos-féle vaskereskedésbe, ahonnan 1400 lej készpénzt és körülbelül 12 ezer lej értékű vasárut vittek el.

Délutáni nyitáskor a személyzet a legnagyobb meglepetéssel vette észre, hogy az üzlet ajtaja nincs bezárva. Azonnal értesítették a központi rendőrséget, ahonnan Caraba ügyeletes rendőrkapitány szállott ki a helyszínre a vizsgálat megejtésére. A titokzatos és páratlanul vakmerő gonosztevők ugyanis

feszítő vassal felszakították az üz-

letnek uccafelőli ajtaját és — annak ellenére, hogy világos nappal és a legforgalmasabb utcában történt a betörés — zavartalanul működtek.

A másik csaknem ehhez hasonló lopás ugyanebben az időben játszódott le dr. Barbat Samuil Vacarescu-ucca 7. szám alatti emeletes lakásában. Itt páratlan hidegvérrel álkulccsal kinyitották az ügyvéd verandájának ajtaját s a verandáról egy 10—12 ezer lej értékű perzsa szőnyeget elvittek.

Az ügyeletes rendőrtiszt a két megdöbbentő betörésről nyomban jelentést tett dr. Draghiciu bűnügyi igazgatónak, akinek intézkedésére több detektív széleskörű nyomozást vezetett be a vakmerő betörők kézrekerítésére.

— A svéd trónörökös diszunktorsága. Csernovicban tegnap diszduktorrá avatták Gusztáv Adolf svéd trónörökösét.

— Feltalálták a hangnélküli puskát. Amióta puska van, azóta mindig feltalálják a hangnélküli puskát. Vagy a szerkezete volt bonyolult, vagy nagy a térfogata, a gyakorlatban alig alkalmaztak egy-két rendszert. Ezeknek a hangfogóknak legnagyobb hátrányuk, hogy csak az oldalak irányában ható hanghullámok terjedését gátolják meg, a lövés irányában azonban nem tudták megakadályozni a hang terjedését. Már pedig ez lenne a fontos, hogy az ellenség ne hallja a ráirányított puskalövését, vagy legalább is későn vegye észre, milyen irányból támadják. Hírek szerint ezt a kérdést Hochstättner osztrák mérnök-százados megoldotta, feltalálta a teljesen hangtalan puskát. Ezt a hirt nehéz ellenőrizni, mert ha igaz, szigorú hadititok, hadititkokat pedig nem szoktak kibeszélni.

— Törökország megtiltja a zsidó bevándorlást. Ankarából jelentik: A török kormány javaslatot terjeszt a török nemzetgyűlés elé, amely szerint a török bevándorlást ezentul nem engedik a törökországi területére. Zsidók részére egyáltalán nem fognak állandó letéltételeket engedélyezni sem adni. A hirtadás világszerte széleskörű feltűnést keltett.

— Halálraírték egy bayreuthi amerikai nagykövet gyilkosát. Bayreuthból jelentik: A néhány hét előtt megölt amerikai nagykövet örmény gyilkosát a bíróság most halálra ítélte.

— Skoblin tábornok is eltűnt. A Paris Soir jelentése szerint a Miller főröröz tábornok elhurcolásában részes Skoblin tábornok is nyomtalanul eltűnt. A tábornok Prágából Bécsbe, majd Varsóba utazott és azóta semmit sem tudnak felőle. Nincs kizárva, hogy Miller tábornok elrablásáért most kell megfizetnie.

— Halálugrás az ötödik emeletről. Budapestről jelentik: Tegnap a Rákóczi-ut 5. szám alatti ház 5-ik emeletére felszaladt Horváth Emerencia 26 éves tisztviselő, aki eddig ismeretlen okból öngyilkossági szándékkal az uccára vetette magát. Azonnal meghalt. A vidéki származású nő öngyilkosságának hátterében szerelmi okokat sejtjenek.

— Emelkedik Románia kivitele. A külkereskedelmi hivatal összeállítása szerint az év első 9 hónapjában a kivitel összege több, mint 22 milliárdot tett ki, ami az előző évekhez képest hatalmas emelkedést jelent és 9 milliárddal múlja felül a behozatalt.

— Az Ugir bizottság utján szabályozza a határerősítési költségekhez való hozzájárulás összegét. Az Ugir központi vezetősége Slavescu volt pénzügyminiszter elnökletével bizottságot küldött, amely szakmánként és vállalatokként fogja szabályozni az Ugirba tartozó gyáraknál a határerősítési munkálatok költségéhez való hozzájárulások összegét.

— Kommunista agitátorokat tartóztattak le Budapesten. A DNB ügynökség budapesti jelentése szerint a magyar rendőrség Budapesten 36 kommunista agitátort letartóztatott.

— Az igazságügyminiszter utasításokat adott a törvényszéki elnököknek és bírósági felügyelőknek a választásokra. Sassu igazságügyminiszter Bukarestbe megbeszélésre hívta össze az ország összes törvényszéki elnökeit és igazságügyi felügyelőit, akikkel közösen megbeszéli majd a közeledő választásokkal kapcsolatosan azt a kérdést, hogy választási elnöki tisztségüket miképpen is töltsék be.

— Londonban felgyújtanak egy 300 házról álló nyomortelepet. Londonból jelentik: Willesdon londoni kerület tanácsa elhatározta, hogy egy 300 házról álló nyomortelepet felgyújtat és a felperzselt házak helyén egészséges új lakásokat építtet. A szomszédos épületeket tűzoltóság védi a lángok tojaterjedésétől. A felgyújtást azért választották, mert olcsóbb és gyorsabb a lerombolásnál és elpusztítja a nyomortanyákon élő féreg milliőit, amelyeket lerombolás esetén a régi házak építőanyagának felhasználásával az új házakba hurcolnának át.

Reuter Jelenti:

(RÓMA.) Viktor Emanuel olasz uralkodó Benjamino Gigli, a világhírű tenoristát, aki a legutóbbi évben jótékony célra 4 millió lirát (32 millió lej) énekelt össze, az olasz koronarend nagy kerestjével tüntette ki.

(BRÜSSZEL.) Spaak designált miniszterelnök még nem alakította meg kormányát, mert az uralkodó pártok között az együttműködési arányszámot megállapíttatnia nem sikerült.

(BERLIN.) A német fővárosban megnyitották a „bolsevizmus álarc nélkül” kiállítást.

(WASHINGTON.) Az amerikai földművelésügyi minisztérium rendeletet bocsátott ki a gyapottermelés mérséklésére, miután óriási készletek hevernek eladatlanul.

(BUDAPEST.) A magyar lapok moszkvai híradásból közlik, hogy a Sztalin rendeletére letartóztatottak között 58 magyar származású kommunista is van, akik felett a Kun Béla-per után fogynak ítéletek.

(PÁRIS.) A francia vasutak jövő év január elsejétől kezdődőleg új tarifát léptetnek életbe.

(PÁRIS.) A világiállítás éttermi versenynének valószínű győztese Magyarország lesz, mert a bíráló bizottság a kitűnő konyha és a borok által elragadtatva elhatározta, hogy a jövő évi gasztronómiai nemzetközi kongresszust Budapesten rendezzi meg.

(BUDAPEST.) A jövő évi eucharisztikus kongresszus nemzetközi előkészítő bizottsága (90 delegált 21 államból) tegnap tartotta meg első értekezését. A delegátusok ma Esztergomba utaznak, ahol Serédy hercegprímásnál tesznek tisztelegő látogatást.

(BUDAPEST.) Darányi magyar miniszterelnök ma délután 16 óra 5 perckor (romániai időszámítás) rádiószózatot intéz a tengerentúli magyarokhoz.

(LONDON.) Boris bolgár királyt a miniszterelnökségen Chamberlain kormányfő villásreggelin látta vendégül.

(FEZ.) A francia hatóságok rendkívül szigorú intézkedéseket fogantatnak a mohamedán zavargók ellen, kiket rögtönítélő bíróságok elé állítanak. Tegnap 12 elfogott felett mondtak ítéletet és azokat, bár nem fegyverrel a kezükben fogták el őket, 1 évi börtönnel ítélték.

(PRÁGA.) Tegnap irták alá az új német-csehszlovák kereskedelmi egyezményt.

(LONDON.) Az angol sajtó hosszú cikkekben foglalkozik Szent-Györgyi professzor munkásságával és elégtétellel állapítja meg, hogy ismereteinek jórészt Cambridgeben szerezte. A Daily News szerint szó van arról, hogy a cambridgei egyetem disztoktorrá fogja avatni.

(RIO DE JANEIRO.) A vasúti sztrájkok ügyében lefolytatott vizsgálatnak szenzációs fordulata van. Megállapítást nyert, hogy azokat bűnös kezek okozták és pedig a feloszlattott kommunista párt tagjai, akik közül kettőt sikerült is elfogni. A letartóztatottak kicserélték a jelzőlámpák színes üvegét, miáltal a „zárt” jelzés helyett „szabad”-ot mutattak a szemaforok.

(PÁRIS.) Az egyre aggasztóbb francia pénzügyi viszonyok miatt elkeseredett szociáldemokrata és kommunista párti elégedetlenség tegnap este a francia főváros több pontján népgyűléseket tartva követelték Bonnet pénzügyminiszter pártitélőszék elé állítását és azonnali távozását. A Páris Soir szerint Bonnet távozása majdnem biztosra vehető.

— A rendőrség híreiből. Ruzs Mihály 41 éves fejeirdi gazdálkodó, aki városunkba valami gabonát adott el, szombat éjjel 12 óra tájban feljelentést tett a rendőrségen, hogy meglopták. A feljelentés szerint 11 és 12 óra között bement az egyik Dragalina-uccai titkos éjjeli mulatóhelyre, ahol 2 lány társaságában nagyobb mennyiségű italt fogyasztott. Távozása közben egy ismeretlen férfi kérdőre vonta látogatása felől és ezalatt kilopott a zsebéből 1000 lejt. Amire észbekapott, az ismeretlen férfi elmenekült. A rendőrség nyomoz.

Monstre küldöttség tiltakozott a polgármesternél a közszükségleti cikkek drágítása ellen

Felemelte a tűzifa árát is az időközi bizottság

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A város időközi tanácsa, mint tegnap jelentették, az árvizsgáló bizottság jelentésének meghallgatása után

felemelte 50 banival a liszt és a kenyér maximális árát.

Ezt az intézkedését a tanács azzal magyarázta, hogy a gabona piaci áremelkedése, a fokozott export miatt, elkerülhetetlenné tette a liszt és a kenyér árának emelését is. De

felemelte a városi tanács a tűzifa árát is,

amit viszont a szállítási drágulásával indokolt. Minthogy a szállítási különbözetet a kereskedők nem voltak hajlandók magukra vállalni, vált szükségessé a tűzifa árának némi emelése

Ennek megfelelően az új tűzifa árak a következők:

I. oszt. búkkfa vagononként, házhoz szállítva, vágatlan: 6325 lej, vágott 7150 lej, köbméterenként vágatlanul 288 lej, mázsánként, vágva 71.50 lej.

II. oszt. búkkfa vagononként, házhoz szállítva, vágatlanul 5825 lej, vágott 6646 lej, köbméterenként 243 lej, mázsánként, vágva 71.50 lej.

VI. György angol király telefonon beszélt le Windsor herceget amerikai útjának megvalósításáról

(PÁRIS.) A világ közvéleményében nagy feltűnést keltett az a tény, hogy Windsor Dávid herceg váratlanul lemondotta amerikai útját, amelyre pedig maga Roosevelt elnök hívta meg. Illetékes helyen azzal igyekeztek magyarázni a dolgot, hogy a herceg útja azért maradt el, mert egyik vendéglátó barátjának és kiserőjének, Bedeaux mérnöknek az amerikai munkásság barátságosan fogadtatást akart előkészíteni. Most beavatott részről közlik, hogy a herceget amerikai utazásáról öccse maga VI. György angol király beszélt le.

zsánként, vágva 71.50 lej.

I. oszt. tölgyfa, vagonként, házhoz szállítva, vágatlanul 5512.50 lej, vágva 6333.50 lej, köbméterenként 262.50 lej, mázsánként vágva 63.50 lej.

II. oszt. tölgyfa, vagonként, házhoz szállítva vágatlanul 5175 lej, vágva 5996 lej, köbméterenként vágatlanul 225 lej, mázsánként vágva 60 lej.

Tiltakozás a drágaság ellen
A kolozsvári szociáldemokrata szakszervezetek képviselőiben tegnap délután Bruder Ferenc tartományi titkár és Muresan Alexandru vezetésével

monstre-küldöttség jelent meg a városi tanácsnál, hogy tiltakozzék az elsőrendű közszükségleti cikkek árának emelése ellen.

A küldöttséget dr. Buzea Octavian polgármester fogadta, aki közölte, hogy a város vezetősége kényszerhelyzetben volt az árak megállapításánál.

Az árvizsgálóbizottság jelentése ugyanis igazolta a kereskedők ár-emelési kérelmének jogosságát, amely elől az időközi bizottság nem térhetett ki.

A herceg tegnap a párisi angol követségen ebédelt, amikor telefonon felhívta öccsét, az angol uralkodót, aki közölte vele, hogy az adott viszonyok között ez az amerikai út könnyen kellemetlen szenzációkhoz vezethet

és esetleg olyan fasiszta-ellenes jellegű és a herceg személyét kinosan érintő tüntetésekhez is vezethet, amelyek Anglia és Amerika jó viszonyát zavarhatják. Ezért leghelyesebbnek látszik az utazást lemondani, ami azután meg is történt.

Finn kémnek adta el a fontos diplomáciai okmányokat a görög minisztériumi főtisztviselő

(BELGRÁD.) A görög közvélemény kinos botrány foglalkoztatja. Az ügy központjában

Radák Imata, a görög kultuszminisztérium egyik főtisztviselője áll, akiről kiderült, hogy nagyfutószerű diplomáciai okmányokat adott el egy finn kém számára. Ugy a görög minisztériumi főtisztviselőt, mint a finn kém letartóztatták. Maguk az eladott okmányok a nyoni konferenciával voltak kapcsolatosak és arra vonatkoztak, hogy Görögország és

Törökország Nyonban együttesen fenntartásokkal éljenek az angol javaslattal szemben.

Az okmány-eladási ügy miatt Metaxas miniszterelnök valószínűleg kénytelen lesz helyéről távozni és utódjaként Mihalekopulos volt külügyminisztert emlegetik, aki kifejezett angol barát. Ez egyben azt jelentené, hogy Görögország újra visszatér régi angol-barát politikájához

és az alkotmányos rendszerhez.

Világítógázzal mérgezte meg magát egy budapesti urileány

(BUDAPEST.) Budán a Szóher-ucca 11-ik számú villában tegnap feltűnést keltő öngyilkosság történt. Kreitl János fővárosi tisztviselő özvegyének nagyobbik lánya, a 34 éves Kreitl Klára, aki a háztartást vezette, anyjának távollétében világítógázzal megmérgezte magát. Amikor reálalták, már halott volt. Az öngyilkosságot az édesanya fedezte fel, aki a városban bevásárolni volt. Hazatérésekor gyanusnak találta, hogy bár tudomása szerint lánya otthon tartózkodott, a villa mégis teljes sötétségben volt. Ezért világot gyújtott és leányának keresésére indult, akit nagy megdöbbenésére a konyha kövezetén holtan lelt meg, míg a konyhában erős gázzzag terjengett. Az anya rémülten sikoltozni kezdett, mire a szomszédok segítségére siettek, majd értesítették azonnal a hatóságokat is. A rend-

őrség nyilvánvalóan megállapította, hogy az urileány öngyilkossági szándékkal nyitva hagyta a gázcsoport, — megmérgezte magát. Tettének oka: súlyos természetű betegsége, amely miatt egy ízben már meg akart válni az élettől, de akkor sikerült megmenteni.

— Másfél évre ítélték a megtévedt egykori pénzügyigazgatót. Szatmári híradás szerint a törvényszék tegnap ítélték Kuk Jenő volt pénzügyigazgató ügyében, akit sikkasztással és hűtlen kezeléssel vádoltak. A bíróság a megtévedt egykori főtisztviselőt másfél évi fegháza is egymillió 600 ezer lej kártérítés megfizetésére kötelezte. Kuk és védője az elítélt szabadlábra helyezését kérték, de a bíróság a kérést elutasította.

Fuzió készül a bankok érdekképviseletet között

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Az ország területén több szakmai egyesület működik, amelyek a pénzügyi érdekek képviseletére alakultak. Így a B. U. R. az A. B. C. az Asociația Băncilor Române stb., valamint Erdély területén a Solidaritatea. Constantin Anghelescu, a Jegybank volt kormányzója és az Asoc. Băncilor Române elnöke kezdeményezésére most mozgalom indult meg a bankegyesületek fuzionáltatása érdekében. A román közép és kisbankok egyesületeinek legutóbbi gyűlésén, amely a napokban zajlott le, foglalkoztak ezzel a tervvel és hajlandóságot is mutattak a fuzióra.

Ismeretlen Van Dyck képet fedeztek fel Párisban

(PÁRIS.) Nagy eseménye van az egyetem művészettörténetek és a világ műgyűjtőinek. A németalföldi festőiskola egyik legnagyobb mesterének, Van Dycknek, akinek képei ha nagyritkán gazdát cserélnek, milliós árak érnek el, eddig ismeretlen műalkotását fedezték fel. A Van Dycknak tulajdonított festmény, amely jelenleg egy párisi műkereskedés birtokában van, egy gyönyörű férfiképmás a szakértők véleménye szerint világosan mutatja Rubensnek Van Dyckra gyakorolt hatását. A festmény 1919-ben Van Stegrah holland műgyűjtő gyűjteményének több más darabjával együtt Aachenben elárverezték, ekkor egy volt francia konzul birtokába jutott. A volt konzul, aki nem is sejtette, hogy a festmény Van Dyck alkotása, néhány hónappal ezelőtt eladta a képet. Néhány száz frankot kapott érte s most, hogy kikapott a nagy szenzáció s a haját tépi, mert hatalmas vagyont adott ki a kezéből.

— Fizetési egyezményt kötöttek Magyarország és Románia. A hivatalos lap most közli annak a minisztertanácsi határozatnak a jegyzőkönyvét, amely szerint Románia fizetési egyezményt kötött Magyarországgal.

SPORT

Feloszlatja labdarúgó-szakosztályát a Victoria (?)

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A Nemzeti Bajnokság új csoportbeosztása halálra ítélte a legerősebb anyagi alappal rendelkező egyesületeket is. A bajnokság mezejére elvesztette minőségét és a közönséget. Emiatt a mérkőzéseiket állandóan deficittel végzik a csapatok és a sorozatos ráfizetések eredményeképpen ma már a vállalt kötelezettségeiket sem tudják teljesíteni. Kátyuba jutottak a kolozsvári egyesületek is. A Victoria vezetősége emlékiratot terjesztett a labdarúgószövetség elé, amelyben haladéktalan segítséget kért az egyesület számára. A klub a bajnoki szezon alatt 300 ezer lejt fizetett rá a mérkőzésekre és amennyiben sürgős segítséget nem kap, kénytelen lesz feloszlani labdarúgó-szakosztályát.

Budapestben játszik a román válogatott labdarúgócsapat

(BUDAPEST.) Dr. Tilea Viorel, a román labdarúgószövetség elnöke tegnap felesége társaságában a magyar fővárosba érkezett és érintkezést keresett dr. Fodor Henrikkel, az MLSZ főtitkárával a román válogatott labdarúgócsapat budapesti vendégcsereplése tárgyában. A tárgyalások igen előrehaladt mederben folynak s minden remény meg van arra, hogy a közeljövőben a román válogatott, esetleg valamelyik bukaresti csapat vendégcsereplés a magyar fővárosban.

Schmeling, a német ökölvívóbajnok elutazott Newyorkba, ahol december 13-án Thomas Harry ellen mérkőzik. Esztország—Finnország 5:3. Revalban mérkőzött a két ország ökölvívócsapata, melyből az eztek kerültek ki győztesként.

Felmentette az esküdtbíróóság az emberölés vádja alól a Roman Jacob monostori vállalkozót halálrascbesítő Tarnoveanu közrendőrt

Az esküdtbíróóság ítélete szerint a közrendőr jogos önvédelemből követte el tettét

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A helyi esküdtszék Hoparteanu táblabíró elnökletével

tegnap délelőtt egy órakor kezdte meg Tarnoveanu Miron közrendőr ügyének főtárgyalását.

Mult év november 11-én délután — mint ismeretes — Roman Jacob monostori kövezőmunkás a mentőállomás közelében fel akart szállani az egyik autóbusszra, de amikor a kalauznő látta, hogy részeg, nem akarta felengedni. Ekkor a munkás hadonászni kezdett és kijelentette, hogy minden autóbusszsoffort és kalauznót leszur.

Ezután követni kezdte a Kálvária irányába indult társasgépkocsit és utájában több autóbusszt meg is állított, a személyzetüket pedig megölésse fenyegette meg. Eközben jelentést tettek a központi rendőrségnek és a szolgálatos rendőrtiszt utasítást adott a VI. kerületnek a részeg munkás megfékezésére. Innen Tarnoveanu Miron rendőr egyik társával szállott ki a helyszínre és az autóbussz végállomás környékén találtak rá az izgága részeg emberre, akit kétfelől karonfogva kísérték a kerületi rendőrség irányába.

A Manastur-ut 82. számú ház előtt Roman kiszabadította magát a hatóság embereinek kezéből és miután több felszólításra sem csillapodott le, Tarnoveanu Miron háromszor rálőtt szolgálati revolveréből. Mind a három golyó talált és Roman Jacob a helyszínén ki-szenvedett.

A helyszíni vizsgálat

A helyszíni vizsgálaton dr. Breban Emil vizsgálóbíró, dr. Draghiciu bűnügyi igazgató, dr. Kernbach törvényszéki orvosok és még többen vettek részt.

Tarnoveanu kihallgatásakor azzal védekezett, hogy az áldozat késsel támadt rá és azért önvédelemből használta szolgálati fegyverét.

Dr. Breban vizsgálóbíró azonban a tanuvallomásokban ellentmondást talált.

— **LÁTOGASSUK A CSEKK-KIÁLLÍTÁST** az Albina-paletában, a Royal mozgó fölött. A kiállítás a maga nemében egyedül álló nálunk. A kiállítás a maga rendkívüliségével megérdemli, hogy a város közönsége felhasználja ezt a ritka alkalmat és tekintse meg a kiállítást, amely nyitva van délelőtt 10-től 1-ig és délután 4-től 6-ig. Szabad bemenet.

— **Amerikában adja ki intim-jellegű naplóját Chambrun volt római francia nagykövet merénylete.** Párisból közlik: Fantanges Magda asszony, aki tudvalevően Chambrun volt római francia nagykövet ellen merényletet követett el, amelyért elítélték, büntetésének kitöltése után most Amerikába utazik. Newyorkba való utazása előtt az újságíróknak kijelentette, hogy egy amerikai könyvkiadónak 50 ezer dollárért eladta naplója teljes szövegének kiadási jogát. Ezt a naplót megjelenése után pikáns részletei miatt a francia hatóságok elkobozták, miután a politikai élet jelentős szereplőiről tartalmazott igen kényes-jellegű és intim részleteket.

— **Román buza helyett magyar búzát fog újra vásárolni Ausztria.** Bécsi jelentés szerint Ausztria rövidesen újbol magyar búzát fog vásárolni román búza helyett. A nyár folyamán az osztrák kormány 5000 vaggon romániai búzát kötött le, amelyből kétezer vaggonát is vett. Időközben azonban a román búza ára rendkívül felemelkedett, úgy hogy ma egy mássa 40 schillingnél (2400 lej) is többbe kerül. Az ármagasság miatt most a romániai rendelés hátralevő részét stornirozzák és a többi búzát már újra Magyarországtól fogják átvenni.

illetve ellenőrizni akarta azok hitelességét és ezért újabb rekonstrukciót rendelt el, amikor megállapítást nyert, hogy azok a tanúk, akik az áldozat kezében kést láttak, olyan távol álltak, miszerint vallomásuk kevésbé lehetett teintebe venni, mint a csoportban állókat. Ezek után a

a vizsgálóbíró Tarnoveanu Miron közrendőr ellen vádat emelt felindulásban elkövetett emberölés címén. Ezt a táblai vádtanács is meg erősítette, az ügyet az esküdtszék elé utalta

és elrendelte a vádlott azonnali letartóztatását.

A vádlott és a tanúk kihallgatása

Az elnök felolvasta a vádiratot.

A vádlott, vallomása szerint, nem érezte magát bűnösnek. Elmondotta a tragikus nap történetét és önvédelmet hangoztatott.

Ezután megkezdődött a tanúk kihallgatása.

44 tanu

Összesen 44 tanut hallgattak ki, 24 vád és 20 védőtánu, akikhez a közvadás magánvadás és a védelem képviselői számtalan kérdést intéztek. Hét óra körül fejeződött be a tanúk kihallgatása, amikor

dr. Moldovan Valer magánvadás emelkedett szólásra, aki nagy beszédben bizonyította a vádlott bűnösségét és elítélését javasolta. Ciugudeanu Marius ügyész rámutatott arra, hogy az áldozat agresszív ember volt és Tarnoveanu Miron felindulásában követte el tettét. Elítélését javasolta.

Ezután dr. Vertan Vasile, dr. Giurgiu János és dr. Saragea Zamfir jól felépített védőbeszédei következtek, akik a vádlott felmentését kérték.

A kérdések megszövegezése után az esküdtek visszavonultak s 20 percnél szű-

A tegnapi főtárgyalást nagy érdeklődés előzte meg. Az esküdtszéki tárgyalótermet zsúfolásig megtöltötték az áldozat ismerősei és a vádlott rendőrtársai.

Pontban egy órakor bevonult Hoparteanu elnök, Boca és Butura szavazóbírók és Ciugudeanu Marius ügyész. Ezután az esküdtek kisorsolása következett és visszavetések után az esküdtszék a következőképpen alakult meg: Ratiu Joan ékszerész, Brânzas Pavel vendéglős, Chirila Lazar professzor, Boldor Julian professzor, Pora Andrei professzor, dr. Bozonea Nicolae ügyvéd, Pop Gheorghe volt képviselő, Potcoava Cornel színész és Fluera Nicolae százfenesi bíró.

net után meghozták döntésüket:

A verdikt: felmentés. Az esküdtek az első kérdésre: — Tarnoveanu Miron közrendőr 1936 november 11-én este Kolozsváron három revolverlövessel szándékosan ölte meg Roman Jacob áldozatot? — igennel felelték. A második kérdésre: — A vádlott bűnös-e az első kérdésben foglaltakra nézve? — a válasz nem volt. A harmadikra: — A vádlott az első kérdésben foglaltakat, valamint nagy felindulásban követte el az áldozat hirtelen ellenszegülő magatartásának következtében? — igennel felelték. A negyedik kérdésre: — A vádlott bűnös a harmadik kérdésben foglaltakra nézve? — szintén nemmel felelték. Az ötödikre: — Megállapítást nyert, miszerint Tarnoveanu Miron közrendőr három lövést adott le az áldozatra önvédelemből, vagy egy fenyegető, ellene irányuló támadás elhárítására, vagyonának megvédésére, vagy más személyének, vagy tulajdonának megvédésére? — igennel felelt. Az esküdtek verdiktjének felolvasása után Hoparteanu elnök Tarnoveanu Miron közrendőrt felmentette a vád és annak következményei alól és elrendelte azonnali szabadlábra való helyezését.

Nyílt uccán halt meg tragikus

hirtelenséggel a békeidők egykori „pékkirálya” — aki teljesen leszegényedve az italozásnak adta magát

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Megrendítő hirtelen haláleset színhelye volt szombaton este a Muncitorilor-ucca. Hét óra tájban

arról értesítették telefonon a rendőrkésztszúrát, hogy a Muncitorilor-ucca 18. szám alatti házzal szemben egy férfi hulla hever az uttesten.

A kiszállott ügyeletes rendőrtiszt és dr. Popoviciu kerületi tiszt orvos

megállapították, hogy a halott Losonczy Béla Muncitorilor-ucca 8. szá malatt lakó 76 éves férfivel azonos.

A hatósági közegek intézkedésére aztán Losonczy holttestét beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe.

A békebeli milliomos

A tragikus hirtelenséggel elhunyt agastyán

valamikor, de nem is olyan régen a többszörös milliomosek közé tartozott. Már a világháború előtt állítólag ő volt Kolozsvár leggazdagabb embereinek egyike.

Nagyszabású péküzeme volt s az összes közintézmények és a hadsereg a Losonczy-féle kenyeret fogyasztották. Főüzlete a Iorga-uccában volt és mintegy 20 fióküzlettel rendelkezett. A háború ideje alatt üzeme még jobban fellerdült és

szinte fantasztikus vagyonra tett szert, azután azonban a nagy vagyon biztonságát a rosszabbodó

gazdasági helyzet megingatta és Losonczy fokozatosan kezdett el leszegényedni ugyanarra, hogy a végén csak két segéddel dolgoztatott.

Pedig Losonczyt husz évvel ezelőtt úgy ismerték városunkban, mint „pékkirályt”,

mert egyike volt annak a kolozsvári békebeli 25 virilistának, akik a legtöbb adót fizették a városban.

Menekülés — az italhoz

Körülbelül hét-nyolc évvel ezelőtt az egykori daliás „pék-király” a szó szoros értelmében koldusbetra jutott.

Ennek következtében teljesen az ivásra adta magát. Néhány évig, mint segéd robotolt pék műhelyekben,

de végül is az alkohol-szenvedély annyira erőt vett rajta,

hogy minden munkára használhatatlannak bizonyult. Így aztán az utóbbi időben a Muncitorilor-ucca 8. szám alatti házban tengette keserves napjait — házalásból. Ugy látszik, hogy

most a Gondviselés megkönyorult rajta és a tegnapi nap folyamán beteljesült a békeidők egykori „pék-királyának” végzete, aki a milliós vagyon birtoklása után teljesen leszegényedve, tragikus módon a nyílt uccán halt meg.

Losonczy tragédiája egykori ismerősei körében, de az egész városban nagy megdöbbenést váltott ki.

LEGUJABB

A Nobel-díjas

Szent-Györgyi professzor mondotta a rádióban: A tudomány le fogja győzni a béke ellenségeit

(BUDAPEST.) Szent-Györgyi Albert dr. a szegedi egyetem immár világhíres tanára, az első magyar földön élő Nobel díjas tudós, tegnap este rádióon keresztül köszöntö meg azt a megszámlálhatatlanul sok üdvözlő táviratot, levelet és telefont, amellyel, amióta a stockholmi határozat nyilvánossá lett, a világ minden tájáról elhalmozták. A szerény tudós hangján hallatszott a megilletődés, a meghatottság, amikor a következőket mondotta:

„Néhány nap előtt egy este megszállt lakásomon a telefon és egy stockholmi barátom a svéd fővárosból értesített, hogy az idei orvosi Nobel-díjat nekem ítéltek. Nyomban utána Hóman Bálint kultuszminiszter gratulált és attól a perctől kezdve, egész éjszakán át nem tudtam letenni a kagylót kezemből. Azóta is szakadatlan ünneplésben van részem. Nem tudom, hogy mit kellene tennem, mert hiszen a tudomány munkásai nem a külső sikerekért dolgoznak, hanem önmaguk kielégítésére küzdenek. Szinte megdöbbentő számomra az ünneplés, melyet megköszönni nem is tudok. Tanácsalanságomban a rádió igazgatóságához fordultam, hogy adjon alkalmat neke marra a kísérletre, hogy az engem körülvevő ünneplésért hálámat kifejezhessem.”

Szent-Györgyi professzor köszönő szavai után Cs. Szabó László dr. intézett több kérdést a tudóshoz, aki elmondotta, hogy apai ágról erdélyi származású, amit az is igazol, hogy dédapja Szent-Györgyi Imre neve szerepel az Erdélyi Uniójára vonatkozó történelmi okmányon. Tanulmányait jórészt külföldön végezte, onnan hívták meg Szegegre. A molekulák ismeretlen világa diák-kora óta mágneses erővel vonzotta. A legnagyobb benyomást rá az angol tudományos felkészültség tette és életének legbecsesebb megállapítása, hogy az emberek mindenütt egyformán jók, mert őt ez a jóság segítette a nélkülözés napjaiban előre.

Groningenben nem volt annyi pénz, hogy butorozott szobát vehetett volna ki magának, de a szoba pár nap alatt mégis tele lett butorral, mert a jó hollandi szomszédok nem hagyták el a tudományokkal foglalkozó magyar fiut. Legkedvesebb tanítványai a szegedi magyar fiúk, de igen igen megbecsüli és tiszteli azokat az angol, amerikai, német, svájci és indiai diákokat is, akik oly messzi földről jönnek hozzá tanulni és küzdeni a tudományért, amely előbb-utóbb le fogja győzni a béke ellenségeit. Utja Stockholmig egy szomorú Európán keresztül fog vezetni. Neki, mint buvárkodónak kétszeresen nagy öröme lesz, mert tudja, hogy az emberiség minden találmányát a háború szolgálatába akar állítani, de azért mégis bizik az emberi nem felsőbb hivatásában és hiszi, hogy a kitartás győzni fog a nem lélekbeli fakadó és megalapozatlan rossz felett. Cs. Szabó László dr. így bucsuzott el a világhírű tudóstól: Viszonthallásig a stockholmi helyszíni közvetítésen.

Öt napra ítéltek a csongrádi polgármestert inzultáló urilasszonyt

(CSONGRÁD.) Pirocska János csongrádi polgármestert a hét folyamán a város főuccáján a járőkelők szemeláttára férje emlékének állítólagos megsértése miatt inzultálta dr. Tóth Dömötörné, egy csongrádi ügyvéd özvegye. Az urilasszonyt botrányokozás címén vonták felelősségre a rendőrség és öt napra átváltoztatható 100 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős. Pirocska polgármester az uccai inzultusért elégtételadásra szólította fel az urilasszonyt, dr. Csörtő Károly ügyvédet.

CENZURA

Nyomatott a lap tulajdonos: MAYER ANTAL nyomdájának körforgóján. Cluj-Kolozsvár.